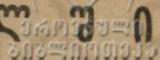

ს ა ს წ ა მ ლ ე მ ე ლ შ ი

ხალხთი მასწავლებელი გახალისა. ამისი აქ ან ს-
ლმე ვახტანგისა მე სრულიად არ მრცხვინია, არც მე-
ფიქრია.

ან კი რად უნდა მეთაკილებოდეს, ან ვინ უნდა მე-
ზნორდეს? მე შენ გეტყვი, მუქთან და თუნდაც იოლიად
მეზნორდეს შენაძინი ეს ხელისა?

ჩვენს დროში, ესე იგი ძველად, მოსწავლე ახალგა-
ზრდის გზა იგრე იგიად იოლი სავლელი არ გახლდათ,
როგორც ეს დღეს ბევრს იწვევება და ებედება კიდევ.

მაგალიად, მე წისკელი არ მომბრუნებია ჯერ
თავზე, მიუხედავად იმისა, რომ ზალანი ზედ მაინც არ
შემბრუნებია. თორემ სხვა, — ეს რისხვა თუ მიწის სიმძიმე,
— მგონი, ერთიც არ დამკლვია.

ჰო და რაღა ბევრი გავაგრძელო, ბოლოს, როგორც
იყო, მასწავლებლის უბრალო ხარისხი დავემსახურე, ჩემს
მამისა და ძმელს მოვლავწყობას შევეუდებე და თავს
მაინც ბედნიერად ვრაცხდი ამ დღით არა სახარბილო
ხეცდროში კი.

ან კი წარბოდეგადა უნდა მჭობოდა მე ბედნიერ-
ბაზე? საშუაო, ლეთის მალთან, თავზე საყურად
მეზინდა და არც ამ ქვეყნის ძლიერთა ყურადღება მკლ-
ვბა მაინც და მაინც, მაშასახლისიდან კი არა, უბრალო
სიფრის მწერლიდან დაწყებული გენერალ-გუბერნატორ-
რამდე სრულიად მე მიზნავდა კოვებს და რამოდენიმე-
ჯერამ მისი შორეილებით გაქაჯე კი მოასწრეს. მაგრამ
ეს შეგება ჩემი ცხოვრების, ასე ვთქვათ, უფრო სა-
გარეო პოლიტიკას.

ჩემი ცხოვრების შინაარსი კი, მიუხედავად მისი
სიმძვლის და რაღაცნაირი ერთფეროვნის სიმძიმისა,
მაინც ფრიად მრავალ-საინტერესოა თავისი ყოველ-
დღიურებით, თავისი შებადგენილი წვრილმანებით.
ერთხელ... ეს უნდა ჩემი ცხოვრების ერთ-ერთი სა-
შუალო სადებურზე.

მე ერთგვარ წარმადებებსასეთია? კი მივიღე ჩემს
სამსახურში, ეს მოჩვენებითი წარმადება, რომელიც ჩემს
სულსა და გულს მხოლოდ ხელახლად, რაღაც უხდმდებ
და ჩემთვის სრულიად შეუფერებელი სიმძიმით აესხდა,
გამორასტებდა იმაში, რომ მე ერთი მასწავლებლიდან
გადასმევიანეს მთავრად მასწავლებელში, სადაც ჯამაგირი
მეტრ მჭობდა, მაგრამ, სამაგროთ, იმითი ფეხავი დას-
ჯელი, რომ მოწუფებები სრულიად არ შეეფერებოდენ
ჩემს შინაგან განწყობილებას.

შინსა და სიღარიბეში აღზრდილი-დაბადებულს მე
იმ თავიდანვე ჩემსავით ღარიბთა შევიდებით აღმზრდ-
ვლას დასავსება ცხოვრებამ. ჩემი წრის აღმართა ცხოვ-
რებას აქვს თავისებური ცეცხლი, რომელიც კი არ ასახო-
დობს აქვს, ამავედ უფრო სქელს და აწრობს მას.

და მეც, ასეთ ცეცხლში ნავლდებ-ნატრიალი ერთი
ასეთი შეგნებულნი მუქდელიც გახლდით. იმავე დროს,
თეთრან ნაწილობ-ნაქვედი ახლა სხვების წრითობას, ქელას
და ბრამინდა ვუწყობდი ხელს. ცოტა უხვშ მასალათან
კი მჭობდა საჭმე, მაგრამ ეს უხეშო მასალა მაინც
ერთგვარი საყარბით, ერთგვარი ქალწულებრივი შინა-
განი სრულყოფით იყო ნაჯერებით და ყოველი მალდანი
ხელის დარტყმაზე მისი გარეგანი ქერტლისა და მჭკარტ-
ლის ქვეშედა ლითონის კიაოთ მოხანათებდა და მთარ-
ლვედა საუკუნოებრივ სინანულს. ივ ჯანსაღი სიმე-
დგე, სიმეტრე და სწორი-უკვალი მძლვობა.

და მე გამოუთქმული საყვარელი მიყვარდა ეს
ჩემი შობილოური „კენჭები“, ეს ჩემი „ველური მთის
ქანჭები“, რომელთაგანაც მე ბედმა მარჯულს დამეფეწა
მეგობარი, ბასარი და წყაროდა ლითონი. „კეთილშობილს“
განგებ არ ვხმარებ ამ ე. ქვეტრტით, რადგან, ჩემს ვაგებთ,
ლითონი ყველა კეთილშობილია. ამ მხრე მძიმე იყო
ჩემი შობა, როგორც შვედლის, მაგრამ თანაც მალხენე-

სკი, როგორც მესაქრავის, რომელიც შეისმენს რომელიმე
საკრავზე იმავე ლითონის სიმთა ნახსა და სამავე წერი-
აღს.

და ან, უტყბათ მე მოგვბდი მასწავლებელში, სა-
დაც „კრებნის ქელის“ ნაცვლად, უბრალო კვე უნდა
მიღებდა ან კიდევ უბრალო ცომის გუნდები უნდა მეგზა
და მემეგავლებინა.

ესენი იყვნენ მდიდართა შვილები, ერთი პროფინ-
ციადელი, თითქმის პატრიარქალური ზნე-ჩვეულებებით
და წეს-ადებით გავლენით ქალისა მეშინათა შვი-
ლები, გვიღობ-მოვიღობა თუ საშაქარალაძობების სხვა რამ
ნაწარბით ნაპატები ხალხი.

— ჩემ შვილს, ყმაწულო, თვალები აქვს ერთობ
სათეთრ და ნამეტანი წიგნში მჭერით არ შემეძროს! —
შემოიჭრა ერთ შუა გაკეთებულ ერთი კალის უმარუ-
ლითა, გუნდა-ღობუსტკის ძანითთა და „კოფიანი ფე-
რით“ შეთიბნილი, ტანზე ოფთის ფთობით შეტყულებ-
ბული, ზოლო ყურებსა, თითებსა და სამანჯურებსე
ყვიველ ლითონის მორავებით დამძიმებული ქალბა-
ტრირ გვარად ჩიტი — ჩხართვი-ცხვირის-წყერ-ნისკარ-
ტაშვილის მუქულად და მომახალა ამ თავისი მოულოდენ-
ლი და ამღუნადვე შეუფერებელი ვიხტობთ გაოგნებულს.

— რომელია, ქალბატონო, თქვენი შვილი? თავს
ზინად შევეკითხე მე და ვერძნობდი თუ მისი სახიდან
„კოფიანი ფერის“ ანარეკლი როგორ გადმოდიოდა და
როგორ იღებებოდა ცხელად ჩემ საკუთარ სახეზე.

მან თავის მარჯვნიდან მარცხენა მხარეზე გადაღე-
ბით მიმოიხილა ერთ „ლობიანზე“, რომელსაც მთელი ერ-
თი თვის ჩემი იქ ყოფნის განმავლობაში ერთი ადამა-
ნის მომღმას დაბასათიებელი ზნაც კი არ გამოუღია.

მე მორჩილებით თავი დავუჭარი და ქალბატონმა
ჩიტა-ჩხართვი-ცხვირის-წყერ-ნისკარტაშვილმაც არ დაა-
ყვნა კარების თავის ზურგს უკან შეხმებურბა.

— ჩემ შვილს, უჩიტლო, თავი ექვს დიდი და დიდ
ხანს სკაზე შედგომით არ მომიჩანეს. შემოიწონდა ერთ-
ბა გველის თვალზე-გამოკეთებულ ასანქმას დღდაცემს და
მიმოიხილა ერთ „თავ-ბუჯზე“, რომელიც მინდფრის სოკო-
სავით ეყუდა თავისთვის სასწავლო ოთახში და სიკუცხ-
ლის ნიშნებს მაინცა და მაინც არასაღეს არ იძლეოდა.

— ეს ბიჭი ალბათ, მამას ჰკავს, ვაგიფიქრე მე გუ-
ლში და გველის თვალდა დღდაცემს მორჩილად გავუ-
ნანებ წინ დედი ჰროდა თვალბით, თითქმის უშეწირ ჩიტი
ძირს დავარდნილ ბარტყად მიბოდიდა ჩემი თავი მის
ქელს და დაეძახა.

— ტყე, სადა ხარ შვილო?! — ამ კითხვით ჰქონდა
შემოიჭრა ასეთისავე უხეზრულ დროს ერთხელ სჯულში
ერთი გაჭინილი მიკეტული და ღია კარებში ისე შეჭერ-
და, თითქმის ორმოც ვერობანი ესენი შემოაყუდეს შიგ,
რომელიც კარების სიფრთხილში უხეზრად ვაჭირბათ.

— ამას, ბოშო, ცხვირში რაღაც სისუსტე აქვს
დაწმეხულად და გამოფრთხილებიბარ, რამე არ მოხ-
დეს და არ გაიბინთხიბოთ კიდევ უფროს! — დასამფი-
ნებლად დაყვებულს მაკარის ბუტუბით დამითავა დარბი-
გება ერთი აქმაწვილის შესახებ, რომლისთვისაც თითქმის
ყოველს გაკეთებულ ათი-თოხმბეტრ შენიშვნის მიცემა
მაინც მიწყდა შესხმად ცხვირიდან უხეზრად ჩამოამდინა-
რე ცინკლის გამთხუფთავებებას.

ამ ორმოც ფთობანი კასლისაიფრს მე ვეღარაფრის თქმა
ველარი მოვასწარი, რადგან სწორად ამ დროს მისი საყა-
ვას ყინები ზამთარში სახლის ვერლეს სახურავის
კიდთან ძირს ჩამოშვებულ ყინლის სტალაკტიკით
ჩამთეკდა ცხვირზე თითებოთა სიბიბ, რომელიც უტყბათ
ისე ვაგებრბა, თითქმის შუშუბის სასმელ ჭარხანაში ლი-
თონის მლით გამდნარი სიბიბ აუსრუტავს და უნდა მისი
ქურტლად ჩამოსხმობა.

ამ გულის სიღრმეზე შემაერთოლებელ პაუზაში მამა კარბიდან რის ვი-ფაგლახით გამოქვივდა, შვილს ბატის ბაჯბაჯით მიუხილოვდა, ჯიბიდან გაჭიბილი ბაღდადის ცხვირასხოცი ჯიბის ბრუნვებით ძლიერ ამოათრია და შვილს ცხვირზე ისე ტლანქად მიუსვ-მოუსვა, რომ ფიჭო ყმაწვილის ცხვირის ხისუსტის შესახებ, თუ ჯერ საღმე ამ წუთამდის ვიღვე არსებობდა, ამის შემდეგ იგი ყოველგვან უნდა გამჭოლიყო, როგორც შარშანდელი ისე.

- ჩემს ბიჭიკოს ყელი სტყევა...
- ჩემსას—ფეხი...
- ჩემსას—ბელი...

მოდიოდენ და მოდიოდენ: ჭუნქურები მანდილოსნები, ჩარგელებული გაჭიბილი ბიჭიბნები, წეღ ხანჯლიანი თავალები თუ სხვა ასეთი ჯურის ხალხი. ერთი სიტყვით, დღე არ გავიდოდა, ისე, რომ ორისამი ნახევრად-საუყარი, ნახევრად ყრუ, ორმეისამედით-მურჯი, თუ ამდენივე, ამაზე ცოტა ნაკლებ-ნამეტარი ბრბო, ბეცი, ჩოლუნი თუ ენბარგენილი არ აღმოშინა ჩემს სკოლაში.

ნამდვილი კი... ყველაფრიდან სჩანდა, რომ ყმაწვილები კარგად სჭამდენ, კარგად სვამდენ და ტანთ ჩაცმულობითაც ბევრად სჯობნიდენ თავიანთ მასწავლებელს. მარტო სკოლაში მოტანილი საუბუნე რამდენჯერ ამკაწვაწვებია კბილები, რომელითაც მე ვანგებ უჭერილი და ასეთ შეთხზვევაში და ბევრ ჩემ მოწაფესავით თითქმის ანაბოცენტრანი სიმურჯით ვანზახ ვისწულვდები თავს.

— ეპ, რამდენი ათეული ნიჭიერი გლეხის შვილი ფარიდენ მობრთხამდა ფეხებს, და სასიცოცხლო ფეს-

ვებსაც ღრმად გასდგამდენ თითოეული ამ „დიდოსამის“, „თავ-ბუას“ თუ „ცინგლიანის“ ჩახუნება! ჩახუნება! — გამიფიქრებია მე ბევრჯერ და ბრუნე-მარტოჯეც, ჩემი თავისა, რომ ცხოვრებას ჩემთვის განსაკუთრებულ სიმულვლით სახარელმა მაშინდელმა წესებმა ასეთი სოკოვების უნებური შეზღუდვა მომისაჯა მე უიმისოდაც მძიმე ხვედრით.

სასწავლო წლის ბოლომდე სული კბილით მივიტანე. და თუმცა ჩემი ხელობა გულთთ მიყვარდა, თუმცა, რომ ეს უტეინო და ხეპრე მშობლები არა, ამ გამოუსადეგარა მასალაზეც სარგებლობადაც გასჭირდა ჩემი და ცდილი ხერხი თუ სპარიალი, მე მაინც წლის ბოლოს ყველა იმ მასწავლებლად დარჩინაზე უარის ქალადი წარუვლდარი, ვისაც ჯერ იყო.

— რატომ, ბ. კალისტრატე, რა მიზეზია?!
 შეშფოთებით მეკითხებოდა სასკოლო კომიტეტის თავმჯდომარე და მწუხარებით დასძინდა: „როცა უკვე სკოლას ერთგარი წარმოებდა ემინევა თქვენს ხელში, როცა ჩვენც გული თითქმის დამშვიდებულად ვვჭინდა...“

ამ სწყდებოდა მისი სიტყვა და იწყებოდა ჩემი გაამაგარი, ბინის თუ სხვა და ხვა დარგთა ფეროში კინულებზე ჩამოშვების მოსურნე დირიგაბლის გაწვლელი თარევი.

მაგრამ ყოველი ცდა ამაო იყო. და მეც მეორე დღეს ჩემი კიდევ იმ დარჩენის საკითხში, ყინულზე კიდევ უფრო ცოვი და მიუკარებელი, მოგჭოლი მატარებლით უკანვე ისევ ჩემი „ენებისა“, ჩემი საყვარელი „ველურის მითის ქანებისაც“...

ონსიმე,

მ. გოგოკის შეხვედრა სადგურზე

— ბავშვიმ — ვანი, არ ბავშვიმ უი..

თანამედროვე „მეშინავის“ განმარტება გორკის მიერ ანუ
ბსპერსე თუ ჯადაჰირსე

— უჰ, როგორ „დაბწნილ“ მეშინავივით შეუწყვიათ ხმა!

მ ფ ლ ა ნ გ ვ ე ლ ი

(პაროდია — შარქი)
(სცენა—ციხის წინ).

ზორა. თენდება დღია, დაჭკერს ხაზები,
კამოუკეტებს ციხეს კარები;
ციხე, გვიტდეს მომგონებელი, —
შენ ხარ ქურდების დამოთვებელი!
ქმარი: მზე ამოდის და ჩადის—
ჩემ საკანში კი ბნელა;
დღე-ღამე დარაჯი დადის
ჩემს ირგვლივ ნელა-ნელა...
დარაჯი: დელო ისპორტიტ გულკცია, —
მბენიანტ სლუჩია...
ქმარი: თავო ჩემო, ბელი არ გიყვრია, —
თხ, ქურდობავ, ეშნთ არ გივღებია.
მითხრეს: ციხე ყველა ქურდის მტრია,—
ჩემი თავი თოხკედელს უყვრია.
დარაჯი: ამაზეა ნათქვამი მელიას ისტორია,—
და რასაც ეხლა ვიმღერო, იცოდეთ რომ სწორია,
„ბენდი ლისიცა პლაკალა:
ნე პრიშლა კამე სონია,
ლიშ კურიატნიკ ნაშოლა,
პატკაპად ეყო ღინია...
გუსი, უტკი და კურცია,—
ცემე ზადელ ზუბი ოსტრია;
ნო ტამ საბაკე ესტრეტლა—
ატარავლ ონ მზე ხეოსტია...
ქმარი: მეგელსა თურმე მეგლობა უქეს, —

ტურამ მხარე დააქცია;
ათ წელს მე ექ როგორ გაველო,—
უნდა მივეცე კასაცია...
დარაჯი: აბა, მამ, რა გეოინა,—
სალაროს რომ აღბედი,
ფულემს იტაცებდი, და
კაზინოში აგებდი?!.
ცოლი: ნე სპრასილა, გვაჯილა,—
ვახილა, ნე პალაქილა!..
ქმარი: ვინ არა იცის, რომ აქ
ჯდობა მჭარია,
დღეს ვაფლანგეთი არავის გაუბარია, —
ცოლი: ჩემო ქმარო, მანდ ოდ
ზიხარ,
შენი ზრალი რა დიდია?
მიასლები, გვედრებო,—
გულზე ცეხილი მიკილია...
მეხეზიბოდათ მეტებს ესჯიო,
კაზინოში ფული ყლაბუტ,
ათი წელი ციხე მსჯიანი! (პაუზა).
ცოლი: ვარაულ... სკავი, სონდემ,
მოი მუე ტამ კაკოი დნია?..
დარაჯი: ჩიფო სპრასილ, ნებო რაენე
მუეა სპრასიტ კაკოი რიად?
ცოლი: სამნოი ელო ონ დესდი იმელ,
სტაბოიეკე კაკოი დნია?
დარაჯი: ტი სამ ზნაშ, რომ
მეტებს წყებებს ვისოკია;
ტამ სიდიტ ტებერ შუე—
შეია მუე სკურქენია...
ცოლი: სამნოი ბილო ონ, დენეგ
ტრატელ,—

სტაბოი ოხ, კაკოი დნია?
დარაჯი: ნა რასილატუ მხოლო
სიდიტ ონ ტამ სეგოდნია...
ცოლი: ვარაულ... სკავი,მოი
დემუკა,
მოი მუე ტამ კაკოი დნია?..
დარაჯი: ზამოეკ ემუ რუკი ჩემტე,
რემოტკა ლომ პრიხოლანია...
ცოლი: ატკრიოტი ემუ დვერი —
ილი სკავა ჩტო სნამია?..
დარაჯი: ევო ნეტო ნე უვიდემტ
ლემ ნა დესტე პრისლანია...
კუეშინ, ჩტობი ნესტი ვოლუ,—
ესეგდა ემუ ნესლუჩია...
კავდა ნიხულ სლამიაცა,—
იშნი სეზე მუე ლუჩია!..
ცოლი (ქმარს): ქმარო ჩემო, ნე
პუსკავეტ,
ზდეს ვარაულ დერეიტ თოვი,
შენი მხერა შორით გულს მწყავს,
და მედება, როგორც ცოლი...
დარაჯი (ცალკე): ანა სტროიტ
ზდეს მზე ვაბსკი, —
ო, აბასნა ვია ლასკი.
ქმარი: ცოლო ჩემო მიშველემი,—
ხერობი რამ მოიგონეო:
მე თუ ხშირად მატყუებდი,—
ენლაც რამე იღონეო...
ცოლი: ვეცდები რაშეს ექ მერ,—
ჩებებ ვაკეწყო საქმეო...
დარაჯი: ეტა ვენშინა სატანა!
(ზურგს შეაქცევს).
ცოლი: არბალმის მეტის ატანა...
(ტხვევა).
ქმარი: ცოლო ჩემო, რაცა
გთხოვოს, —
მიეც, გვედრებო მერო;
იქნება ხნა რამე მომცეს,—
მიომიბიბლე როგორმეო...
ცოლი: ვარაულ... მოი სერდემ
ბესი,—
აბმატემ ტებე ნა უსი!..
დარაჯი: ასტავს!.. შენია ნე ზუანაშ,
ნენ ენ ნუქო ბუის ვაში...
ცოლი: დემუკა!..
დარაჯი: ასტავს!..
ცოლი: გულს უშკა!..
დარაჯი: ცუდად ჩავიგლის
იერქმას!..
ზორა: ფრთხილად იყავ, დარაჯო,
მფლანგეულის დასჯას რაღა ჯობს?!.
ქმარი: ვიამე, ახლა რაღა ვქნა.
თუ რამე წამიხდა საქმეო...
ცოლი: შენ მანდ იჯექი, გენაცვა,
სხვა დემუკა ვაგახე აქ მერო...
ქმარი: ვენდემ, ცოლამე მიალატა,
წყუელოტე იყავ შენ, არტო,
ათ წელიწადს ამ ციხეში
როგორ ვაველო ასე მარტო!..
ცოლი: ამაომდელო დამერო,
ნუ გათერდები მალო... (გარბის).
დარაჯი: მეტების ციხეგ მალოლა,
დღე - დამ შენ გენაცვალო...
ზორა: მეტებისა ციხეო,
სურვილითა განხერო;
გამფლანგელი მანდ არის,—
კარავდ შეგენახეთო...
ბარანან.

მუხჯი რადიო

გორკი და მ. ჯავახიშვილი

(ქუთ. მაზრა, ს. ამაღლება)

ამაღლებების რადიო,
რად ხარ დადუმებული,
შენი ხმა გამავიწყდ
გამიხარე მე გული

მქვია თვე შეგისრულდა,
შეაფში ხარ დამწყვდეული,
იქნებ გზია; გწყურია,
ან ფეხს გიშლის წყეული?

პირველ ანძის ამგებად,
ტუნციები მოვიდა,
მთელი დღე იმუშავეს,
მაგრამ რა გამოვიდა?
ერთი ანძა ავიგეს
და მეორე ძირს გდია,
ზედ „ანტენა“-ს მავთული,
საკოდავად ჰკიდია.

მისთვის მიშას ხალხი სთხოვს:
„მოიკიდე მადლიო,
სამკითხველს გამეგ ხარ,
და მოგვიწყვი რადიო!“

თორემ მსგავსი რადიო,
დღეს ხალხისათვის ფუქია: ?
შას ხმის მოსმენა უნდა,
ეს რადიო მუწვია:.

შაშინარი.

—პირველი ჩემი თხზულებები: „ჩანჩურა“ და... მე გორკის გავლენით დავხწერე, ხოლო შემდეგ კი „სამწყუ-საროდ“ ჩემი საკუთარი გზა ვნახე.

ქნელი მღვთაპაროღის გაღალახვა

(რუსულიდან)

ერთ მშვენიერ დღას დირექტორი, კონდრატე პირ-დაპირიქე დარწმუნდა იმაში, რომ მისი ქაზნის სელ-მძღვანელ აპარატში მთელი ასი პროცენტით ფეხი აქვს მოკიდებული ლეჟიაზას, პირში ლაქუსა და მლიქმენ-ლობას.

მას მთელი თავისი არსებით შეჰხარდა ეს საწინელი ავადმყოფობა და დაიფრინა რა თავისი კაბინტიდან ყველა ლაქუსე, ლაქ-მაქი ხალხი დაიწყა იღნიშნულ სი-სახალისი აღმოსაფხვრელი გეგმის შემუშავება.

— დაბალ თანამშრომელი აბა რა უნდა მოსთხოვო, ისინი მაგალითს თავისი უფროსი ამზანავისაგან ღებუ-ლობენ. უნდა დავცხო ზევიდან. ავიღოთ მაგალითისა-თვის კვიციშვილი. აბა, რა საქმეთა მმართველია ეს დოყ-დაპია? ხუთი წუთის გაძლება არც კი შეუძლია ისე, რომ ვინმე „ენა არ ამოუსვას“. მივაწევ იმის უკან ყველა თავის გაღალახვა, რომ ამის შემდეგ სხვებმა მაინც ის-წყალოთ ჰკუა...
პირდაპირიქე აიღო ზღოკონკრე და შეუდგა ქაზნ-ნის სამმართველოსადმი ბრძანების წერას:

„ამზანავი კვიციშვილი მის მიერ შეკადებულ ლაქ“... დირექტორის ხელა უცბათ უკეთა და შეჭერდა. მის სახეზე სერიოზული გამომეტყველება ამკარია მწყუხ-არება შესცვალა. მას ცხადით წარმოუდგა თვალწინ ტრეს-ტის გათვების წევრის, ლამაქაშვილის ამ აპხით შემე-

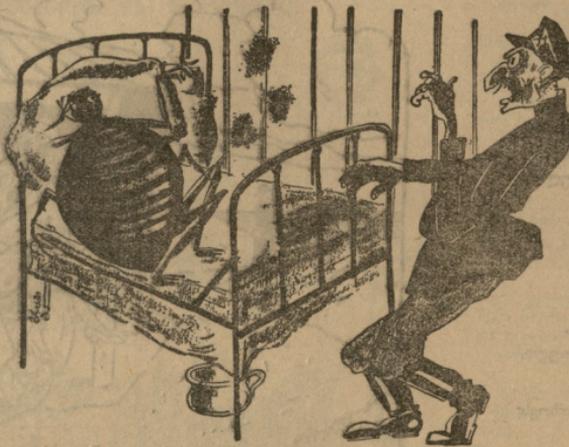
ფოთებული სახე.— ცვიციშვილი ზომ მისი რეკომენდა-ციით იქნა მიღებული სამსახურში...
და პირდაპირიქე თვალეზი გაუწვირდა:

— მებრალეზა კვიციშვილი! მართალია, ის ლაქ-მაქი კაცია, მაგრამ თავისი სამსახურის შეუღარებელი ამსრუ-ლებელიც იმევე დროს... გაუელვა უცბათ პირდაპირიქე და დაწყებულ ბრძანების ქაღალდს მოკმუქუნის იქვე, კა-ლათში გაუტება.
— აი, ჩემი სამეუო ნაწილის გეგმე, თხუნულაქე კი აუტანელი კაცია. დღე და ღამ სულ იმაზე ფიქრობს, თუ საპონ-მოუსმელად როგორ მართოს შეძრობა ყოყ-ლად დაუშვებელ ავიღოს. ზეალე, რომ იმისი სხენე-ბაც კი არ იყვის იქ...
პირდაპირიქე უკვე ამოუწო კალამი მელანში, რომ ხელი ისე გაუშეშდა, როგორც ჰჭონდა:

— მოთმინეთ, მძებო და მეგობრებო! თხუნულაქე ზომ თვითონ სიმონ გამეცემლიძის ბართის თანახმად არის მიღებული... არა, რამდენათ გამომელაყა მაინც ეს ოხერო გოგრა, რომ ეს ოხერი კი ვერ მოვისაზრე!... თხუნულაქე, მართალია, ლაქია, მაგრამ სამავგიროთ კაი ახლავაზრ-და. ასეთებს დაფასება უნდა!...
დირექტორი უკვე შეუდგა სხვების ანგარიშს. მაგრამ ყოველი ახალი პირიქების გახსენებზე ყურში უფრო

სახტად ღარჩენა

საქართველო
საბჭოთაო რესპუბლიკა

— ვაა, ეს ხად შემოუყვანივარ; აქ ზომ ადგილი უკვე დაკავებული ყოფილა..

მაგრათ და მაგრათ ურეკავდა რაღაც, თავისი სრული უსუსურობის შეგრებისა გაბო.

მცირე მფარველობათა მქონე ხალხისაგან უკვე გასუფთავდა ქაჩხანა. უკანასკნელი წმენდის დროს დარჩნენ ისეთნი, რომელთაც არა თუ ძლიერი მფარველები, არამედ პირდაპირ მთა ყავარჯენები ჰქონდათ მხერგებში შეყენებული.

ამავე დროს კი ღირსეუმიანი შნავი კვიციშვილი, საიდგანლაღ უკვე შემომტყვრალოყო პირდაპირიბის კაზინტში, და ეხლა დირექტორის წინაშე თავლივით დნებოდა:

— ძვირფასო კონდრატე კონსტანტინესძვე, თქვენ ისეთი მოქანცულობის ფერი გაძვეთ სახეზე, რომ მე უკვე განკარგულმა გავციო თქვენთვის მანქანის შორამევის შესახებ.. თქვენ უნდა გაუფრთხილდეთ თავს, თუნდაც ქარხნის ინტერესების გულსათვის!..

პირდაპირიძე სიანხლოსაგან დაკუნტრულმა, სტაცა ხელი პირთველს და შეურდულივით გაეგრადა გარეთ.

შეგ კარგებში ის შეეჩება ქარხნის მთავარ ინჟინერს და კორძინ ფეხზე უჩემად დაადგა თავისი სპილოს ფეხი. დაშავებულმა საზარლად დაიკლანა დირექტორის ფეხებში და ახადალდევი დრეკით ძლიერს წამოიკანავა:

— მამატეო, კონდრატე კონსტანტინესძვე, ჩემი სიტლანქე მე, როგორც უხემი დათვი, ისე შემოვივარადით პირდაპირ ფეხებ ქვეშ..

გახვლებული პირდაპირიძე ისარივით დაეშვა კიბეზე, გადსჭრა გზა და ლამობდა ეზოდან წავარდნას, რომ გასაველდთან არ შეჩერებულყო ერთის წამით, სანამ დარაჯი ტიშვარს გაუღებდა.

პირდაპირიძეს ტანის ხავეთი, კბილთა ჩენითა და კულის ქიციინით მიუახლოვდა ქარხნის ეზოს ძალი და დაუწყაო რაღაც გამოუთქმელი მონური გრძნობით ერთი

დაუსრულბელი აღერსი, ჩექმის უახის ტახსენა, ფერდებით ზედ მიკრობა და ტურნებით ლოკვა.

პირდაპირიძეს მოთმინება დაეკარგა:

— ხელავე გაავდეთ ეს ლაქუცა არსება აქედან.. ხუთ წუთში, რომ მაგის სახსენებელიც არ იყვის აქ!..

დარაჯს, როსაბას რისილაც თქმა უნდოდა მან თითქოს კიდევ გადასწყვიტა ნისი შემოღება, მაგრამ ხმა-მაღლა ძლიერს ეს-და წარმოისთქვა:

— მესმის!..

პირდაპირიძეს უცბათ თითქოს რაღაც მოეშვა. მან თავი დამკაფოფილებულათ იგრძნო:

— ერთი ლაქით ნაკლები იქნება მანც. დასაწყისი უკვე არის!

ამ დროს დარაჯი, როსაბა, ერთგულების გრძნობით გაბასრული, უკვე დასდევდა საბარლო ჭოთას ოსაჩუროდ.

ძალს კი ვერაფერი გავგო. სეტყვასავით მის თავზე გაწვიმებულ ქვების ყოველ მოხვედრაზე მის ტანზე კუნთები რუხნივით ხტოდნენ, ცქმუტადენ და ძალიც ღრუნით და წყმუტუნით გარბოდა ეზოდან.

ის კი მანძილით განშორდა ქარხნის ეზოს. მაგრამ მალე ისევ მოუახლოვდა მას და უკვე ჩამოკეტულ ალაყადის კარებთან მოსკვა გულის გამოწყალბებელ ყმვილს.

შიშვარში გამოჭრილი საკონტროლო სარკმელი გადაიწია და იქიდან გამოჩნდა როსაბას გაბურბტვნილთ თავი:

— ნუ სტეო, ყურშა! მე შენ წაგიყვან მიორე ქარხანაში და იქ მოგაწყობ. იქ ჩემი სიძე მსახურობს, გესმის?!

ი. ახსკო.

საქართველოს მწიგნობართა კავშირი

ჭათაში, რომ ჭათაშია, იმას, რომ დაკლულს დაგინახავენ თვალდებურ ცრემლები მოხატდებოდა. ვინ იცის, იქნებ კიდევაც ავტორბულიყავა, ჭათაში გემრიელი სორცის გემო რომ არ გამხსნენებოდა ამ დროს ასეთი ხასიათის კაცი სხვის სიკვდილს რაღა გავივლებ, აბა, გულში და მით უმეტეს ჩემი საკუთარი თავისას, რომელიც მუშეკოპის მაიაზიანზე ძვირად მიიღოს.

მიუხედავად ამისა, მე მაინც მებრალბა ხალხი, რომელიც თავს იცავს ხოლმე.

ერთ მშვენიერ დღეს მე განვიზრახე ამ სოციალურ ბოროტების წინაღობა მიზნობა გამოვრეკევა. ავიღე ჩემი სამწიგნობო მოწყობილება, ვაუღდექე ქუჩებს. არ გამივლია ბევრი მანძილი, რომ ერთი სახლიდან კვიცილი შემომესმა. ოთახში შესვალთან იატაკზე ეხეწა ერთი ახალგაზრდა ვაჟი, რომლის ახლოვდნა გრძელ ტარბანი დანა.

— აბა ჩამომეტყულო—დავიხაზე შე და მიცვალე-ბულისაქენ წაეიწიე, ხალხს გამოძიმებული ვეგონე და მაშინვე გზა მოვიღე.

— ვინ არის ეს ვაებატანი?—შევეკითხე ერთ ქალიშვილს, რომელიც თავზე ადგა ფერ-წასული.

— იგივე ბაქანაშვილია, ბატონო, მიპასუხა მან.

— რამ მოკლა?

— დანამ მოკლა, ბატონო, დანამ დამლუბა, — მიპასუხა მან და ლოყებზე დასცვა ხელი.

— იმას კი არ გეკითხებთ, ვინ მოკლა - მე თქვე?

— თავისი ხელით მოიკლა, ბატონო, თავი.

— მიზეზი რა იყო?

— მიზეზი შე ვარ, ბატონო, მე მომკალით მე შესწროლით. მოითხო ქალმა კვიცილს.

— ვინაიდან ქალი კვიცილს მოუნდა და მეცდარი კი არავფისი მუშენებოდა, ისე სხვებს შევეკითხე და გამოვარკვე, რომ იმ ვაებატანს ყვარებოდა ეს ქალი, ქალს უარს უთქვამს, ვაჟი განზრახულად და თავი დაუტოლავს.

— სულელი—ჩავილაპარაკე მე, მაგი მართლა დასაყვლით ყოფილა, რაღა მან თუ არავფი იცოდა მისულიყო სტატისტიკურ სამსართეფილოში და ეტყუარს, რომ ერთ კაცს 4 ნახ. ქალი უწევს. ამის შემდეგ ვაჟივე, რომ ერთმა კაცმა თავი მოიკლა დღისით რეკლავრით.

— ალბათ, ისიც სასიკვდილო ყოფილა, თორემ რაღა ამ შუადღებზე მოსურდა საყვდილი—ეს თქვი მე და ნელი ნანბაჯით ვაგწიწე ნათებამ მისიპართით.

— (კოლი გამქვქა, ვერ ავიცანე ეს დარდი და თავს ვიკლავე—)პატარა ქალადღებ, რომელიც ერთ მოკლულს უხსნის ხელში...

— აი მერე სულელი—ეს თქვი მე. — შე ოჯახ დაქცეულია, მე გამოვატანდი ჩემს საკუთარ ცოლს. თუ ასე გინდოდა ამ სიძვირის დროს ქალი, სულელი ყოფილხარ შევეუტოვრის ერთიც და წაბოვედი. ქუჩაში ვიღაცას მიასწევინებენ, ხალხი ბლბამდ მოყვებიდა და მეც ვაყვევი.

— მერე რა მოუვიდა?—შევეკითხე მე.

— თავი მოიკლა საწყვალამა გუშინწინ — მითხრა ერთმა.

— სხვა ვერაფერი ნახა საქმე?—უთხარი მე—ჩაწვრილიყო შრომის ბირვანში, თუ უსაქმო იყო, და საქმეს გაიჩინდა.

— ბირვანში კი არა მშვენიერი სამსახური ქონდა მაგ უზებულს—ჩაილაპარაკა ერთმა მოხუცმა.

— აბა, რაღა უნდაღა?—გვითხე მე.

— ბელი არ წყალობდა საცოდავს, ბედი, ერთი წლის

განმავლობაში სამი კოლი მოიყვანა და სამივე მოუკვდა. ვერ იტყნა კაცმა აზრინი დარღები და თავიც მოიკლა—ნაღლეზიანად დაამთავრა მოხუცმა.

— მეტი კუკა თუ არ ქონდა, ვითომ ამდენ ნაწს როგორ ცოცხლობდა,—ეს თქვი მე.—მეყვანა კიდევ თუ უტოლოთ სიცოცხლე იღარ შეეძლო. ღმერთს მაგისთვის ბედი მოუტოვა და მაგას ვერ მოუხმარია.

— არა, ამდენი სულელი რაღა ყავს ამ დღეროს. ვფიქრობდი მე—ას მესამე თვითმკვლელობა ვნახე და ერთიც არ აღმოჩნდა ისეთი, რომელსაც მკვლელობის გამო სამართლებელი რაიმე საბუთი ქონდეს. კაცოს კოლი გთქვია,—თავს იკლავს, მოუტოვს,—თავს იკლავს, არ წაყვება,—თავს იკლავს... ამ ოჯახქირებს ლა დარწინის ამ ცოლებში? მე დღე და დამე იმის ვლოცულობა, იქნება რაგომოდ მოვიცილო მუთქი—და ესენი კი წინააღმდეგს შეყვანიან.

ამ ქუჩებში კარგა გზა გამეკლი და ერთი ქუჩაში მოსულყვი. არ გამივლია რამდენიმე ნახტივი, რომ რაღაც ხმაური შემომესმა.

— ავიტოვებ ხლა ჩამომხსნებნი!—დაიძხხა ვიღაცამ და რეკოლვერიც გავარდა. მოვიხდე და ერთ ეზოში დავინახე, თუ ერთი შუახანის კაცი მოწაწის როგორ ვავორდა... არა მოუვიდა რატომ მოიკლა თავი?—შევეკითხე ერთ მოხუცს დედაკაცს რომელიც ვაშუშებულთი იღვა.

— გამაწირეს. შევილა ვადევიდა ეს ოჯახს - დისაქტევი: გინდა არ გინდა, უნდა მატხოვროვო, სამყარო იყენებ „ხაქაში“, მაგრამ მისი მოკლუხა არ მოხერხდა.

— ვისი დედი ვინ უნდა მოეკლენომა?—შევეკითხე მე.

— ვინა და ცოლი, შვილი, ვერ მოიკლა ვერაზიტი.

— უზებულთი—შევიძახე მე. აი, კაცი, რომელსაც ქურნადა საბუთი თავის იკვდილისათვის—ვთქვი მე და გომხარდა, რომ ერთი კაცი მაინც ვიპოვნე სამართლებელ თვითმკვლელო.—მონდოდა გმირის ცხედარი მენახა და ამ მოხინთ ქალსა ჯგუფი ვავარდენე, რომელიც მოკვალემულის გარშემო შევროლიყვენი.

— მომეკით წყალი, მომიტოვ—დაიძხხა თვით მკვლელმა და თავი წაბოწა—მამკვლეთ მომხმარეთ—იძახდა, ის და დაქროლ მკლავს იზიზავდა.

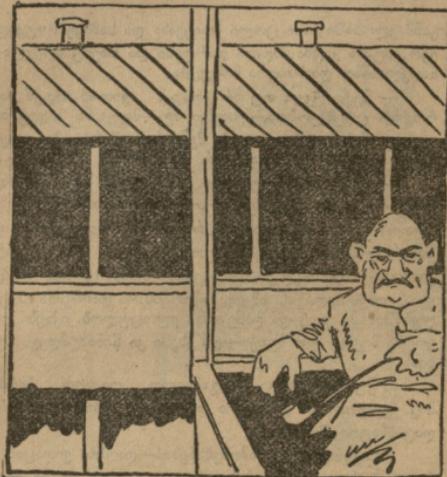
— რაღად გინდა, ძმით. მოხმარება, მოხმარება კი არა დიხებუე თვალბი, იქნება მალო მოკვდე, თორემ შენი კოლი საავარაჯით გასამგზავრებელ ფულს მოვითხოვს—უთხარი მე დაქროლს. და აქეთ წაბოვედი. მეორე დღეს ვავიდე, რომ ის კაცი საექიმოდ წასულიყო საავადმყოფოში და ექიმებს ბგერ ფულსაც შებირებოდა, თუ მოაჩინდენდი...

— მოდი და ამის შემდეგ შენ ვავარკვი თვითმკვლელს ლოლიყა: ზოგი იმისათვის იკლავს თავს, რომ ცოლად არ მოყვება, ზოგი ხოლო იმისათვის, რომ წაყვება და არ შორებდა, მარა არც უტდისს. მე კი, უნდა გამოგიტყდეთ, ვერც ერთ ამითგანს ვერ მიგებაძე. მე ვერ ვუღალატებ ჩემს ვფიზოს და თავს წინ ვინ ვერ მოვიდვავ. ცოტას კიდევ დავუდილი, იქნება თვითონ ასურვის გასერნება თავის საკუთარ წინაპრებსაკენ. ამ შემთხვევაში ჩემი საკუთარი წინაპრების მისამართსაც არ დავიშურებ მისთვის...

და რომ ეს იმედი მაინც არ მასულდგმულმდებს, თვითმკვლელობას მე სხვები დამამწიგნობებენ?!

პ. ოზონლი.

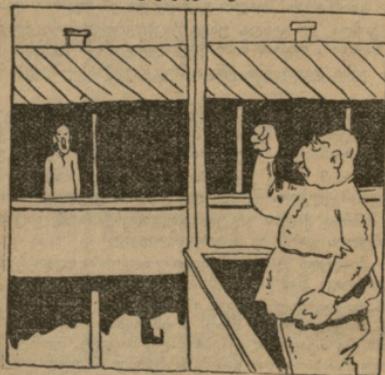
რაც მოგივა ღავითაო, ყველა უნეი თავითაო!

ყოველის შემდეგ იყო სახლის პატრონი გეო. უთქვამს: ჩემს სახლში, რაც მსურს მას მოვიქმედებ მეო.

სახურავს დაშლილს, დასწილს შუამწინვეს კომისია... გეო ღდას ისე, თითქოს იქ ანად ჩაუსვიათ.

მგარამ ითმენდა მღმერთი ყველაფერს, როგორც კრავი. მაშინ მთა უნებოთ გეომ დაშალა სახურავი.

ყვედა გეოა(ც) სახლში ერთი საბჭოთა მღმერთი; მას გინებ - ლანდღვით გეომ ვამოუტექა ყური.

სიწმრემის ახსნა

(ქ. ზესტაფონისათვის)

ლენინა ნახო სიწმრეში, ეს ნიწმნავს ქ. ზესტაფონის ელსადგურის საწყობის გამგეს, რომელიმაც ისეთ გააძვირა ღვინო, რომ ბოთლი შილ-აბაზზე მეტი ღირს.

საშაქარლამო ნახო სიწმრეში, — ეს ნიწმნავს ზესტაფონის კინო-თეატრ „ეთერს“, რომელიც ისეთა დაქაიქებულ-ლი, რავარც მალრამე ღვდელის ძველი ზურჯინი და ხალხის მისატყუებლად გახსნეს საშაქარლამო, იქნებ ვინმემ ერთი აბაზი გაიმეტოს და ბილეთი შეიძინოსო.

გეძინებოღეს სიწმრეში, — ეს ნიწმნავს სანიტარულ კომისიას, რომელიც აშკარად „ძილ-ღვინძრათ“ იმყოფება, მგარამ ერთი დღეაღხურებით, ალბათ, გამოიღვიძებს.

ივადმყოფი ნახო სიწმრეში — ეს ნიწმნავს იმას, რომ ავად გახდები, თუ კავშირის წვერი ხარ, მგარამ მაქავე-რიანი ექიმის ორდერს გამოვიწერო, მგარამ ექიმს ვერ ნახავ, რადგან ყველა ემალება ასეთ ორდერს. თუ ვინიცაბაა, დაიჭირე რომელიმე ექიმი, წამოსასვლელათ უცე-ველად ეტლს მოვათხოვეს. ორივე შემთხვევაში სიწმრეს წახველს სიკვდილი არ ასცდება.

ყვიროდეს ვინმე სიწმრეში, — ეს ნიწმნავს ენოს მო-ლარე არტემა გაჩეილამს, რომელიც ისეთ ყვირის ენაში, რომ გავგონებათ ორიქონმაგალი ყვირის დეპოზი. ჭილღვავი.

გაღის დღე. ხარობს გეო.
თავი გონია ცახე.
უეცრად კომისია
გამოჩნდა იმ ქუჩაზე.

გეოს სიტყვები „სულ“-ში
არც გაიკარუს აბლო...
ჩაქინდრა თავი გეომ.
— „მშვიდობით ჩემო სახლო“-!!!
სინტო.

უ ბ ე ლ უ რ ი უ ე მ თ ხ ვ ე ვ ა

(ნეოკლასიკური პოეზია)

„სივცარულს რა შეუძლია
იმას „მში“ რას მიზეღება,
იანვარში „უაჟარს“ მოგცემს
შეა იელსში გაყინდება“.

ლონ-კიხოტი.

არვის ეგონოს ესე ამბავი ბოღვა ტერისა
(ან და ზომიანული ვინმე კრეტინისა),
ეს არის რეალური ფაქტი,
ჩემ მიერ ნახული რამოდენიმე აქტი.
რომანი პროზაზე,
რომელსაც არ ვიყიდი ღერ პაპიროსათ.
(რადგან პაპიროსი გაცილებული მეტს ფასობს ამასთან,
ვიღრე „რომანიტია“, რომელიმე ლაბათთან)
და მასთან,
საგანიც თავისთავით გამოუყენოა ყოველი...
(მე ამ შემთხვევაში ვინმეტიმაც ვერ დამაჟამაჟივლია!)
ყანტი იტყოდა: „საგანი რეალტეფია“,
თუმცა მარტივია!
რომენ ფენომენი არის ყოველი!
თუ ქერივი დარჩა გაუთხოველი,
საკმარისია ქერივის სხენება,
რომ ავიტანოს „ციფბ-ცხეღებამ“.
ცოლი რომ მიცვალეღულ ქმარს დამარხავსო,
ოგი იმ დიღან „დაურწყებამდე“ ინახავს „მარხვასო“!
(ასე იტყოდა სოლომონ ბრძენი),
ეს ქეშმარიტება კი მე დღეს ვიგორძენი!
(იი, სად ყოფილა ძაღლის თავი თურმე დამარხული...),
ყველაზე შმაგაია ქერივი „მარხული“!...
(მით უმეტეს, როცა დიდი აქტს ქერივობის „სტაქი“!
უხლავე ცეცხლი დავიგლის ტანში,

როცა მას, თანახმით შემწიანურ ტრადიციისა, ხელზე
ემთხვევით)
(თქვენი შეგიძლიათ ისარგებლოთ ასეთი შემთხვევით),
თუნდაც ის იყოს მახინჯი,
სადგურ მახინჯაურიდან...
ან და გავდეს... პოსტი... პროსტიტუტკას
და და გავდეს... პროსტი... პროსტიტუტკას.
და ავიშლის ტანში ზაფრებს...
და, დღებურათ, პოეტოვით ავავრენს...
როგორც ჩემბერლენი, ვერ დიმიშვიღბ ნერვებს,
და დაიწყებ სვიზიტო „მანევიტებს“!
(მე ამაში დამარწყმუნა პრაქტიკამ),
დღეს კი, ამხანაგებო! ასეთია ჩემი ტაქტიკა:
გავფრთხილებთ ყველას
მოერიდეთ, როგორც მტრებს,
ისე „საპატარძლოთ გამოწყობილ დედაბრებს“!
I.
ჩემი რომანის თურვი პირველი,
საოცარი და გასაკვირველი,
იწყება ასე:
მივიდვარ გავსე...
(სამკითხველო! დიდი ბოღში, შენთან,
აგერ „მშეს გადავებდე“ და აბლავე გახსლები...),
(პრადალენიე სლეღუტე).
ლონ-კიხოტი.

ქ რ ჯ რ ი ს ბ ზ ა ზ

საქართველო
საბჭოთაო

„მ. გუ.“

ქალაქიდან საგზოთა ავტომობილის

ვანდე ზარანდია

პრილის პრიალა დღეებია. ახლოდებმა მორწმუნულესსწავლი „ქრისტეს აღდგომა“. ტარდება ანტირელიგიური პროპაგანდა. რაიკომის გაერთიანებულ უჯრედის კრებაზე მომხსენებელმა ასე დაასრულა თავი-სი საბოლოო სიტყვა:

— ამხანაგებო, რელიგია ჩვენში ჯერ-ჯერობით არ არის აღმოფხვრილი. საქართველოს ვლენტური ქვეყანა და რელიგიის ვიცეჟ აქვს გასავალი. უნდა ჩატრდეს ანტირელიგიური კამპანია... რომ ძირშივე მოისპოს ეს ძველთა ძველი ჩვეულება... ამასი მთავარი და გადამწყვეტი როლი მიუღწვის ქომკავში. ანტიკომკავში უჯრედმა უნდა გამოეყოს კომისია, რომელიც პროპაგანდისტებს დაგზავნის სოფლად რელიგიასთან საბრძოლველად. ამხანაგებო გასოვლეთ თქვენი მოვალეობა. იკოდეთ, რომ ცრუმორწმუნეობა უმთავრესი მტერია რელიგიისთვის... — გაისმა ტანი. აოჩქოლდნენ. ორჩვენი კომი-ოხ... ანდუ ზარანდიაც ჩავარდა ანტირელიგიური პროპაგანდასტოა წრეში. მას პოუწია წასვლა სოფელ მუხტრში. მან სიმოწონებით იკისრა ეს დავალება. ჩავიდა სოფელში და ისრა სდგას სოფელ მუხტრის აომსკომის ითანზე და დროგამოწეებით ხელიდან ხელში გვავანტირებულ პორტრეტს ატრიალებს ზან ჰაპიროსს. მოწვევის დროს მკლავებს ქვეშ ამოიჩრის მას და საღის სერიოზულობით ამძიპბს... კრებაზე მოწვეული გლეხები ფხვის ცერბზე შედგანრი ითლიან (იბრებს და ბიწვის ქუდებიანდ მოწვეუებით სილამს აძლევენ ეკიპოპირულით მოკა-ზმულ სტუმარს. დაბრბი გავისო ჩოჩქოლით. — ამხანაგებო, შიპაკურა ყურადღებმა აღმსკომის თავმჯდომარებ — კრებაზე გახანდილად ვაცხადებ. მოხსენებას ანტირელიგიის შესახებ გააკეთებს ცენტრიდან ჩამოსული პროპაგანდისტი. გთხოვთ სმენას.

ვანდემ ვახსნა პორტრეტული და ქალღლები გიღმო-აღავა. სირუტ დაეცა. ჩახხველა. გაისტრეკი გაისწორია. თმზე ხელი გადაისცვა და დაიწყო:

— ამხანაგებო, ჩვენ ვცხოვრობთ პრიულეტარიატის დიქტატორის ხანაში... ე. ი. პრიულეტარიატს ხელში უჭირავს ცხოვრება; სადაც და ბიქარებს წინ, სოციალიზმი-საკენ. უკან ჰმ. უხილდება სოფლის ღარიბი გლეხობა. ჩვენი სახელმწიფო ინდუსტრიალიზმის და კოლფურნების ზაზისზე წინდება ამგვარად სამრეწველო ცენტრები სახელმწიფო აპარატის ხელშია. ის მონოპოლიას უყეტებს

ვაჭრობა მრეწველობის არეს და თავისებურად ატრიალებს. სოფელში კი საქმე სულ სხვანაირადაა. აქ უმეტესი ნაწილი სიმდიდრისა კულაქების ხელშია. ამხანაგებო თქვენ, ალბათ, დამეთანხმებით მე, რომ კულაქები მოსასპობია... გაისმა ჩოჩქოლი. — ძირშივე მოსასპობია, ვა-მზობ მე გადაწყვეტი. საგზოთა ავტომობილის დროს ისინი აიკერიო არ უნდა გავიყვანოთ, რით შეგვიძლია ჩვენ ზამოლა გაუწიოთ ამ კულაქებს? კონკურენციით. რაში გამოიხატება კონკურენცია? კოლფურნებში და კოპერატიულ ამხანაგობაში. კოპერატივა მტკიცე საფუძველთაგანია მომავალ სოციალიზმის? აქ მამაკაცებთან ერთად ხელი-ხელ ჩართულნი უნდა იყონ სოფლის დედა-კაციებიც.

— პრავა, პრავააა — გაისმა ქალების ხმა და რაისი ცემა.

— ამგვარად ამხანაგებო, — ვანდემ აღუწია იხას — დღევანდელ დღეს თქვენებურად „აღდგომა“ ჰქვიან. ამ დღესასწაულს ჩვენ უნდა შევხვდეთ უაჩყოფად. სწორედ ამისთვის ტარდება ანტირელიგიური კამპანია. უნდა ვებრძოლოთ ცრუმორწმუნეობას, რომელიც ხელს უშლის ჩვენს საქმეს. ძირს რელიგია! გაუმარჯოს კომუნისმს! დამთავრა ვანდემ მოხსენება და ტრიბუნდამ ჩამოვიდა. დაღვა კლხში და ჰაპიროს გაბოლა გლეხები აოჩქოლდნენ. — ამხანაგებო — დაიწყო თავმჯდომარემ — ვინაიდან მომხსენებელმა დამთავრა თავისი შესანიშნავი სიტყვა და თქვენც ეს მოისმინეთ გულდასმით, ამიტომ კრებას ვხურავ და გითხოვ... დაიშალათ.

შემდეგ ვანდეს მიღუბრუნდა. ვაბა საქმიანი საუბარი. იკინეს. ვანდემ პორტრეტს ატრიალებს ხელში და ცნობისმოყვარეობით უსმენს თავმჯდომარეს. გლეხები უჩხმძიმეთ სკლიან დაბრბანს.

— წავიდეთ — მიძიართა თავმჯდომარემ ვანდეს. — პირველად მესმის აქ ასეთი დღავებულად და სეა-იოზული საუბარი, — მიშა?! — „კაპრიზობა“ თავმჯდომარის მუდღღღ... ვანდემ იღიმებოდა და მოკლე ჰა-სუსს აძლევდა გზა და გზა.

— დიხ, კარგი იყო. ვღებობაც კყოფილად დაი-შალა. ერთი შეკითხვა არ ყოფილა, ალბათ, ყველა დაც-მაყოფილად მოხსენებთ... — დაუშტა თავმჯდომარემ. — მე კიდე შევამოკლო ჩემი სიტყვა, რადგან არ შეიძლება გლეხებს ასეთ მძიმე წინთ ელპარაკა... — ჩამო-

სენა პროვინციდან

ტყუპულის მადაროს სახაილოში

ერთვა ვინდემ თავმჯდომარის ცოლის ხელი და გაუღობა თვალებში.

— თქვენ ხშირად უკეთებდით კამენტარიებს თქვენივე სიტყვებს, უფრო საუბრის გაუმჯობესება არ იყო საჭირო. ენახებოდა თავმჯდომარის ცოლი ნელად მიმავალ სტუმარს. თავმჯდომარე მოვიდოდა შუაში. მძუგრის სისტემის რევოლუცია კანკაზე ურტყამდა. ვინდეს კი ამბავთ მიჰყავდა თავი და მაღალმა იღვრებოდა კისერს პირტყულისკენ.

— აბრაძანი! — კიბეზე ასვლის დროს მომადარე თავმჯდომარემ საყვარელი სტუმარი... — მე არ მყავს დღევანდელი დღესასწაული, მაგრამ ცოლის „კაპრიზებს“ რა ვაუწყებო? მოიბიძიე მან, როდესაც თვალთ მოპკრა ოთახში გაშლილ სუფრას — მაშ, ჩემო ცოლო, რადგან ასეა საქმე, პატრვისცემა არ დაგვკლო. ამხანაგო, ვინდეს, თქვენი ამოირჩიეთ კარგი ალავი; მორიდება ნუ გეჭინათ კომუნისტი კაცი ხარ ბოლოს და ბოლოს — აიოგებდა თავმჯდომარე.

ცოლიც დატრიალდა ფარშეგანებით. ვინდემ მას გააკოლა თვალში და შემდეგ მასპინძელს გაუღობა თავი — „ნუ სწუხდებით, ამხანაგო მიზან ნუ სწუხდებით! — გოგო ტრეხი, ხელი დაგვაბანე! მოახსნა თავმჯდომარემ მთავრ ოთახში შემწვარი გოგოს... ტრეხიანამ სარკრით მოარბენია წყალი და ტამბი. დაიბანეს ხელეზი და შემოუსხდეს სუფრას.

— ჩვენი სადღევრელო იყოს — მოუკაუნა მასპინძელმა ვინდეს ქუჩის თავისი ჭიჭა და გადამკრა.

დასახლისი მოუხეხნარა ტრიალდება და სხვადასხვა საქმელებს აყრიდა სუფრას. შექვიფდნენ. ვინდეს უკლავეს ლენის და შეუბრალებლად ატყაუებს წითელ კვარტებს.

— არ გეგონათ, ამხანაგო ვინდეს, თითქმის მე შე დღესასწაული შეამდეს. მაგრამ რა ვაუწყებდა ცოლის „კაპრიზებს“! მოდიშობს შეხანაოშებელი თავმჯდომარე.

ამ სიტყვებით მან შეუბრალებლად ჩასცა დანა ევინებრთვლა შეჭრამ პასკს და ნაჭერი ვინდეს მიავლია.

— თქვენი სადღევრელოა — თავისიანად მიმართა ვინდემ ოთახიდან დაბრუნებულ დასახლისს, რომელიც ფერ-უმარულით გათათრებულ სახეს ღმილით მპარავდა.

— ეს ამ ოჯახის დასახლისის სადღევრელოა, დაიწყვა ვინდემ მესამე პირზე, სადღევრელო იმ ადამიანისა, რომელიც ქმნის ახალ ოჯახს სოციალისტურ ნიადგზე ილმოკნებულს, უსურეთ მის დღევრელოა და

ყოველგვარ სურვილებს გამართობა ეხებრებაში — დაამთავრა ვინდეს და გაუღობა მიზანსა მასპინძელ მასპინძლის ცოლს.

— ოთო, მამა ივაცი გაუმარჯოს — მოიწყვა თავმჯდომარემ ოთახში დაუპატრეებლად შემოსული მღვდელი.

— სიტყუა და სიმიდლი ამ ოჯახსა შინა, ღამით მან ზეგრი ასილი დღესასწაულით გაითიერო.

— მგდლობ, მამაო, დაბრძანდი!

მღვდელმა შეარჩია საპატრი არღვი და დაჯდა.

— მაშ, ეს გამარჯვება იყოს ღმერთების — ასწია სასმისი თავმჯდომარემ. ვინდეს თვალს არ აშოგო. დიასახლისს, ვითა — მეორეს უღიმიან და მაგიდის ქვეშ ცეხებს ათამაშებენ. — ბატონებო დღეს ჩვენ ველესასწაულობთ ქრისტეს აღდგომას — დაიწყოს მასპინძელმა და წამოიღა — დიდ, დღეს ჩვენ ველესასწაულობთ „ალგო მას“. რაშია საქმე? ნუ თუ ქრისტე კაცი არ იყო! მას აფასებდა მასა. მღვდელიც ხომ საზოგადო კაცია, მას აფასებს ხალხი. — ამ სიტყვების გაგონებაზე მღვდელმა ორივე ხელი მოისვა წვირზე და (ქობისსოფარიებით თავმჯდომარეს გადახედა. — ჩვენ კომუნისტები ვართ! ღმერთი არ გეყვამს! მითათალი მაგრამ ქრისტე რით არ უნდა ვიწყოთ? ის ხომ ადამიანი იყო და — იერ... სოციალისტი?!

— მაშ! — დაუმბატა მღვდელმა და ლუკმა გადაყლაპა.

— ჩვენ გაქვს ჩვენებური ტაქტიკა ყოველგვარ მოვლენისადმი. მე არ არის? — მიმართა მასპინძელმა გვერდით მოარჩიე ვინდეს. უკანანგებლად, თანხმობის ნიშნად თავი დაუკრა. — დღეს სადღევრელოა საჭირო იმდენად, რამდენად ის საშუალო ხელისუფლებას უჭერს მხარს. მაშ, თქვენი სადღევრელო იყოს, მამაო ივაცი! — დაასრულა მან და სადღევრელო სასმისი გამოსცალა.

— მათობით — ჩაიღვრუნა მღვდელმა.

— ამხანაგო — დაიწყო ვინდემ. ფეხზე წამოაგა. აბარბაცდა. იმიდლი მოსცა ქალის თვალეზიდან წყლიანი შხერა და ვანგებო:

— დაბრძანდი — სთხოვეს ირგებო.

— მე ჩვეულება მაქვს ფეხზე უღობით ვილაპარაკო, გთხოვთ სმენას. ვასწორდა. სიამაყეს დაბრუნა.

— მე ამ ჩამოსული ვარ რომ ანტირელიგიური კომპანია ჩავატარო. იჭინიეთ მხედველობაში ისიც, რომ მე ვაღმთავაზნელი ვარ ცენტრიდან, ცენტრა კი ახლა ჩვენ გან მალაიან შოკსა. მე დავაღვრებდი მჭინი მჭინარებინა მთელი რიგი ანტირელიგიური კამპანიები, რომლის მნიშვნელობაც თქვენი, მეზინი, დღეს მოსმინეთ ჩემს მოხსენებაში. გარდა ამისა, მე უნდა მოგახსენიო, რომ ანტირელიგიური კომპანიის ჩატარება დიდი მოკლედია საბჭოთა ხელისუფლების გაძაბვებისათვის. ამბობს ვინდეს და ბარბაცებს. თან თვალმსიცი არ აცილებს მიზანში ამოღებულ მასპინძლის ცოლს. — პროლეტარატს დიქტატურა ერთად ერთი გზაა მთლიანი რევოლუციის გათარჯელებისათვის. ორიგნატაცია ატებელი ვაქვს ინდუსტრიალისსაცა. ელქტრუფიკაცია და კანალიზაციის სისტემა. სოფელში კი კოლმეურნებობა და კოოპერაციის გამარჯვებისკენ. ამიტომ მე მოვიბოძო, რომ ამ კოოპერაციის ობიექტს ჩვენათ სოფლის საშენებლოვებაც, ან მოლარეობა, ან გამყიდველთა და სხვა. მღვდლები საჭირო არიან ჩვენთვის იმდენად, რამდენად ეს მათთან თავმჯდომარემც აღნიშნა, ისინი ჩვენთვის ლოცულობენ. მაშ, გაუმარჯოს მღვდელ ივაცი თავის მიზნებში!

— მრავალე ეამერა... წამოიწყვა მასპინძელმა და მან მთელი სურფა გებმართა. მათვე აყვა ვინდეს თავისი ბარბრინით და თან ჩანგალს ატრიალებდა ხელში კამერტრინით.

— ეხლა ამხანაგებო, უსურეთ გამარჯვება საწყალ ტრეხიას. უსურეთ მის ბოლომდე არ მოეწალოს

რადიო-ჭორი სოფლად

საქამიასერი (გურია)

ტარტაოში, მსურს ვეგანო დაწვრილებით ჩვენი სერი, მსურს ვაგიო, როგორ ხდება იქ ავ-კარგი ყველაფერი... მშენებლობის მოყვარული, კულტურული ხალხით სასერე, მაგრამ ნაკლი რომ არ ქონდეს, ასეთად ვერ შევიფასებ... „ბანკში“ ნახავთ თავ-რედ *)
ლუკას.

გასაღა ჩვენში ხილი, კარიერის ძიებაში არის დიდათ გამოცდილი! იქვე ენახავთ თეატრის სახლს, ვადაქიმულ ლილს და ფართეს, ხელმძღვანელობა აკლია... (აყვედური ონიანტესს...) საეჭიო პუნქტს ნუ ეძებ, რომ ატკივდეთ თუნდ მუცელიც; მარიამი არ წაყვევებით, თეარ მოგვართ ლეშა ცხენი შრომის სკოლის მეზონინი მოგვავიწებს მტრედის ბინას, „რატომ ჩაჩიოს არ ჩადამენ და ჩაჩიოში კიდევ—მინასუ“ თემის საბჭოს მუშაობა მიიღს ნელა, კუს ნაბიჯით, მისი ნაკლი ვერცის უთქვამს. თავმჯდომარის რისხვა შიშით. ესლა ამით დავამთავროთ, რომ შევეხოთ შემდეგ სხვებსა, წერილებს მიმოფანტეთ კულტურულ თემს ჩირქს რომ სტებსა... „მოსკიტი“.

*) გაფრთხილება ყველას: თავ-რედ *— აღ არ წაიკითხოთ, შემოკლებულ თავმჯდომარეს ნიშნავს!
ავტორი

თავის ერთგული სამსახური თავისი ბატონისთვის. და-ლიეთ!— დასცალა ყანწი თამბლამ.
— ნე სტიოტ მივა— უსაყვედურა ცოლმა.
— ზარემ მაღამ!— იძრო ბარიტონი ვანდემ. — ლენი-თი აბობდა, რომ „კაქადია კუხარკა დოღონა პრაციტ გოსტდარსტეომ“-ო. მეც ვუსურვებ, რომ მას გულკეთი-ლი სამსახური არ მოეშალოს თქვენთვის — დაასრულა ვანდემ ენის ბორძიკით და ყანწი დასცალა.
— მადლობათ— წამოღვა თავმჯდომარე და სტუ-მარს არხენად გადაეხვია. ვანდემ თავის მხრივ მღვდელს გადაეხვია. შემდეგ მიუბრუნდა მასპინძლის ცოცხს რო-მელსაც, სიმბურვალისგან სახე ატყერკოდა. ვანდემ სცა-და ხელი მოეკიდა დიასახლისისთვის, მაგრამ. თამბლამ სტუმრის ასეთი ყოფა-ტყვევა არ ეკაშნიკა და მოუწო-და მას წესიერებისაკენ:
— გობოვთ, ყველამ თავ-თავიანთი ადგილი დაიკა-ვით— ბრძანა მან. ვანდემ დარიგება არ ესმოდა. ის დია-სახლის თავზე დაზარალებდა და ხელებს უფათურებდა მკლავებზე. აწიო თავი. სუფრა გამრავლებულათ მოერ-ენა. ესლა მას ფებრზე ჰკიდა მღვდელიც; მასპინძე-ლიც, პარტიციკემაც და სინდისიც. დაძლია ენებამ. სტა

ცა ხელი მასპინძლის ენება აშლილ ცოლს და მძალათ გადაეხვია. მოთინებდა დეკარგულმა მასპინძელმა დაავ-ლი ხელი ღვინით სასერე მოთლს და სტყორცნა მოარში-ყეს.
— ვაიმე!— დააყვირა ვანდემ და იატაკზე გაიშლა-რთა. სისხლი ვადმომარტყვენდა შეზლიდან. სუფრა აი-შლა. დიასახლისმა მორთო კივილი. მღვდელი მალი-მალ პირველს იწერდა და ქორივით ტრიალებდა მაგი-დის ვარშემო. ვანდემ ეგდო უძრავათ.
— მე უნდა გამაბრიკოს ქალაქელმა ინტელიგენტი-მა?— იმუქრებოდა თავმჯდომარე და თვალს განგებ არიდებდა იატაკზე გაქიშულ სტუმარს.
— რამ გაგაშტერა, კაცო, სტუმარს ასე უნდა მოაყ-რობა?!
— ხმა ჩაიკმინდ— მიამახა მან ცოლს და წაიპია. მღვდელმა დააკავა.
— მამაო, შენი ბატონისცემა, თორემ ორივეს ჩავ-ძახლებდი ეხლავო... — მომლოდიშა აღმასკომის თავმჯე-დომარემ და მთუერე ვაგომოწია განუე. მეორე ღღეს ერთ გლესს შეზღ-შებეველი ვანდემ ზარანდა ურმით მი ყავდა მახლობელ სადგურისაკენ.
თბილისი, 29 აპრილი. 23 წ.

მორისა (შორაჲ, მარა)

ჩვენს სოფელს, გორისას.
სამაყოს წინად.
ჟუკან ჩამორჩენა,
დახვევა ხედა წილად.
უპატრონოთ არის
სკოლა განებოლი,
შიგ ნაგებობის ქარი,
აღვირა-ამგებული...
ირგოლივ დიდი ქვა,
ბაყაყების ბუდე.
და ეზო იზებოლი,
რომ მიბრუნდ-მობრუნდ'
ორ წელს „ნაჯახშია“
მითა შეგეთება.
მაგრამ მის შესახებ
არ იზრუნა თემმა.
ექვსჯერ იყო კრება,
ოქმიც დაიწყება,
მაგრამ საქმეს ბოლო
ეჭა უზნა და ვერა...
ღრო არის, შუედღით
შეცეთებას მისას,
ბინა უნდა „ნორჩებს“,
სწავლის დაწყებისას
აღმასკოში დაველით
თხოვერებით და არხით,
არც ის იფერეთს ყურებს
და არც „ნარობანა“...
ნა—რი.

პილსუდსკის მომავალი გალაშქრება ლიბონს წინააღმდეგ

ქობაძის აპარკოვანიდა

„ცხონდა შენი ჯემქნელ-შობელია— იტყვიან ნოლმე
გლებები, ისინი, რომლებიც შემთხვევით შეეწირებიან სო-
ფლურ ლხინსა აუ ქელეხ-მელეხში ჩენს ყელ-გადაწყულ
ეჭისა—მიშას. რომელიც იმერულ ღვინოს ისე უშეებს
„მახარასა ჭკამში“, როგორც „ტკბილ წამალს“.
მართალია, ამ „ტკბილ წამალს“ შესახებ ჯერჯერო-
ბით მხოლოდ ტკბილი სიზმარი უფროა შესაძლებე-
ლი, ვიდრე ასეთივე სინამდვილე, ვინაიდან თუ ექიმი არა
სება, მაშინ მშვენიერი სქესის წარმომადგენელთ გარშე-
ყება, ხოლო თუ არ გარშეყება, მაშინ, ალბათ, სვამს და,
მასშალადმე, წამლის გამოსაწერად მას საღია ცეცება,
მაგრამ იმ სანტარო ტკბილი წამლის შესახებ ჩვენ სიზმა-
რითაც მშვენიერად შეგვიძლია მსჯელობა და დამტკიცე-
ბა, რომ ტკბილი—ტკბილია.
თუ ტკბილი არ იყენს, მაშ, ექიმი რათ სვამს და რამ
სვამს, რათ არ იბერება?!

„ცხონდა შენი შემქნელ-შობელია“, ეტყვიან ხო-
ლმე მას გულებში და აქვიან წარმოსდგა ექიმის მშვენიე-
რი გვირიც — „ცხონდა“.

ცხონებაც კი საქმეა, რაღა თქმა უნდა, მაგრამ ექიმი
სიცოცხლისა და ჯანმრთელობისათვის უფრო უნდა იყენს
მოგობილი, ვიდრე ცხონებისა და საზოგადოთ სიცოცხლი-
სა და ჯანმრთელობის იქითა წახარეს მდებარე კიდევ უფ-
რო კარგისა და, ჩვენნი ძველების წარმოდგენით, კიდევ
უფრო მშვენიერი რამე-რუმისათვის...
ასე არაა, სამაზრ-ჯანსაღ-ჯანო?!

იგავი.

მ. ჭუთაიის ჩიონაჲსის სამართავლო

(სამასალო ნაწილის მიხამართით)

სამასალოში, თქვენც იცი, არის ადგილი მისიანი,
საქმისა მწარმოებელი, კაცი ფილი და სეიანი,
ვერანასავით კულ ანეგს, გაჭილი ვასოკები,
ფერ დაბარკოლებს, თუნდ შესხდის სეიანი ღრე და
ბორცვები!

დაბალი ხალხის ლანძვავში კისერი მიუღრია,

ვინც მას „სმირნოზე“ არ უღვას, იგი სუყველას
— მტერია,
რაცა უფროსთა წინაშე თვითონ სხეებს ანამურია,
რა უფუთო? დროდან შეცვლილი დღეს ბევრზე უფრო
ბევრია!
უმცროსებს თავზე აჯდებდა, უფროსს კი უწოებს
კილოსა,
ფლიდი ფლიდურსა ჭქევაში რას ნახავს სთავილოსა!
ტიბლებით თეთროს, რადანაც გული სასეც აქვს
შიშითა...
„არ გათვითრდება ყოიანი, რაც უნდა ხეზო ქვიშითა!...
უნურთი იფენს: ქვეყანა საკრავი გრამფონისა...
მაგრამ ჩვენ ვერჩნედით, დავიქრედეს: ერთ ადგილს
ახრხოზს ფონია!“
ფიარი.

„ნეპროლოგი“

განსვენებულის (ყოპერატის გასხნის) იდეა, ჯერ
კიდევ „ცხოხებულ“ ნიკოლოზის დროს ჩისისა. ხოლო
ამ შვიდი თვის წინა, გაზეთშიც იყო მოთავსებული
დიდი მომავლის შესახებ პატარა წერილი. ამიტომ
მასზე ზრუნვა იქისრა აღმასკომმა, რომელიც ერთხელ
მოვიდა და ადგილობრივ შესწავლა გასასხრელი
პუნქტის გეოგრაფიული პირობები. რაკი ადგილი შე-
საფერისად სწოთ, მოიწვია მზავალ რეცხევიანი კრება,
სადაც სანდ. კობოძემ, ლად. სამხარაძეს „უბნისტი“ უწო-
და, რადან ვლადიმერს (რომელიც სიმართლეს და-
ეყრდნო) გამოღმა უნდოდა მისი (ყოპერატ) გახ-
სნა, სანდროს კი თავის უბანში (რომელია აქ „უბნის-
ტი“ ეს „ტარტაროზმა“ იცის). ბოლოს, დიდი შეტა-
კების შემდეგ, უპირატესობა მიანიც გამოჲმა ობ-
ანს დარჩა, რომ არ გარდაცვლილიყო. ასეთია გან-
სვენებულის მოკლე რეველოციონური წარსული.

მონღობილობით დათიკო ძველიძე.

შარყი პროვინციდან

დეკემბერი

— შედავ სოფლის გზაზე „თარას“?!

— რის „თათარა“ ჩვეულებრივი ვაჟული ტლაპოა,

რომელშიდაც მგზავრი იძირება...

ლანჩუთი. ლანჩუთის ხაზობაროლმა, სეკციამ ივნისის 10-ს გამოაკრა პლაკატი შემდეგი წარწერით: — „ის ცხოველები (განსაკუთრებით: ლორები, ძაღვები და თხები), რომლებიც შეზღვეულ იქნებიან ქუჩებში წესრიგის დარღვევაში, სასტიკი პასუხისგებაში იქნებიან მიცემულნი“.

იქიდანვე. დაარსდა „ელაკოვოში“ საზოგადოება, ვანოს მეთეთრობითი. წევრთა რიცხვი ალწეს შედამადე-
უამდარი შემოსება

შუბუთის შუბუთის კოპერატრების ნოქარს ფულის თაურაკიების დროს მოულოდინელად გადაიდა (სახსულე-ში) 600 მანეთი, რომელსაც რევიზიამ აღმოუჩინა ხასწრაფო დახმარება.

ჩიბათი. გომბახურის კოპერატრების გამგემ „გაიბასქნა“ 300 მანეთი.

ახალი კარსები

ლანჩუთის საბარეშუბო პუნქტში ჩაიხედის მიერ გაახსნილა ლანძღვა-გინების კურსები. მეცადინობა სწავრობებს პარკის ოპერაკიების დროს, ღილის 6 საათ — საღამოს 8 საათამდე.

„მარტხა“.

„იმიდის დაღუპვა“ (ს. ოზმა).

მოუთმენლისა და ძიმეე ლოინის შემდეგ გარდაიცვალა: გამოღმა ოზმაში კოპერატრების გახსნის იმედი. დაკრძალვა მოხდება ერთ თვეში 500 კომლ გლეხის გულში. ვთხოვეთ გულშემატკივარ რევიზიას. მოხობანდეს და გვახსნეშოს ჭირისუფლები. (დაკრძალვა მოუსვლელობის ან „უმიანდობის“ გამო, არ ვაიღებდა).

ხების მოყვარული

(ოზურგ მაზრიდან).

ესე ამბავი სოფლიდან ილაქში ჩამოიხდის „შათირის კუთხეს“ მომხდარი კრემლები ჩამობანილი, გადმოშეს, რომ კვლავ გავლექ ნამოქმედარი დავითის, უდა გაუხადო ჩანგალზე წამოსაგებათ თავით—ის. ზოგებსინებათ: ზამთარში თილო წულში გასწვივქ იელგან მოისპო ძროხები ერთბა პირუტყვი გაელტქ იქიქიქ თხების აზრია, სკოლა ობლები და ღარიბ-ღარიბ ამ თხებზე გამოიბა შეულგა დავით „ყარიბი“ ესე ქერიის თხებს ჩაიწილი აა დაიძახა: „მავათი...“

ყვლის დაიხოკავ, თუ შინაც უფხტ წამოდგეს მამათი!... ზოგს ყური მოსჭრა, ზოგს—ენა, დანარჩენს აიარ ვეხები. რადგან დანარჩენ თხებისა დაარჩა ტყავი და ვეხები!... ასე დასრულდა, ეს ომი, უსწორი, სწორალკოვარი და დარჩა თხების ჩლიქებ დავითის მონაპოვარს! ქერივი კი კრემლს ღერის დაქარბა თხების მკვებელი, შენ თუ არ იმეფ, ტარტაროზ, ჯერ არ სწამს ყურადღებელი! გესლი.

თხოვნა ტარტაროზს

(ავგალის წყალხადენიდან)

აქ გელოდები ტარტაროზს ჩამოიარე, ძამიკო, ჰოინახულე უთუთი შათირიშვილი შალიკო!

—
 ზღლი დღე ღამე მთვრალია ია დაბარბაცებს ქუჩებში, რიკოლებს, ჭორიჯანაობს, ია მტრობას სთესავს მუშებს

—
 იერი ვიმსჯელებთ იმაზე რებებზე მთელი ღამები, აგრამ რა? რასაც ვერ უთხობი. წყალბუნე ნათლი მამები! პირიღონი ყავს დახმარე და მანჯალაძე ვალიკო, და ამ „სამუბამ“ ტარტაროზ! ლამის ავიკოლან, ძამიკო.

—
 ანს წინაზე შალიკომ ვალიკოს თანახლებითა, ჯაბაშვილის დექანი გადაყარეს ხეებითა.

გაიბახოდა შალიკო: „აი ვიღები და გიღია, რაცა მსურს, იმას ვაკეთებ, ეველა ფეხებზე მკილია!..“

—
 იქიდან ძლივას დაბრუნდენ, მგზავრების დახმარებითა. ისინიბიბდენ ერთმანეთს მორიდებით და ქებთან.

—
 ვადავიწყდა შალიკოს, ქ ელექტრონის მამუქი, უადან იმის თვალბეში უბჭყვრიალბებდა სხვა შექი.

—
 ია ამ შალიკოს წყალობით სენლაში დავრჩით მუშოებ, კოვოლის წარმოადგენდენ ივენი პატარა ქუჩები.

—
 ჩამოლი, ძხო, ჩამოლი, ხოინახულე შალიკო, უქნება შენი ჩანგლითა მქუა ასწავლო ძამიკო!

ელნათური.

ნ ა ტ ვ რ ა

(ერთი ძველი ლექსის მიბაძვა)
 ზევის არ ვინატრი, ნეტავი, რომ ტარტაროზათ მაცქია. ჯარტაროზისა ჩანგლითა. ჯარდნახს გამოამეცქია. ისეთს წაგყავდი ერთ ნოქარს, ფეხზეც რომ ველარ სდებოდეს, არამც თუ კოპერატრის, სახლშიაც ველარ ჯდებოდეს,

გალიდეთ მორთულს გამახალში ჩაჯვლიდა მოუხდებოდეს, მის შმა-მეხები „მუხის ტყის“ ყოველი ჯავრით კვდებოდეს; ათასი ენოს ჭაჭარი პირადეს აღმოვდებოდეს; მისი კენესა და ღრილი ქვეყანას მოედებოდეს!..

ცხრა-კბილა

საქართველო
1921 წლის
ნოემბერი

ცნობათა შიშვეთა

შტეს — ზაქსი

მამალმა რომ ყვირილი შესწყვიტოს, ტროლად ცაში გალობა ძალთა—ყფა. ხოლო ხბობ და ძროხა—ბია-ვილი, მაშინ ზომ თვისთავად გამოვივია „თქვენს“ გამ-გის და აღარც თქვენი ლექსი იქნება რამდენ საჭირო.. მის ძილს, ალბათ, სწორეთ ეს კონკურტი უწყობს ხელს თო-რემ, თუ ის დაირღვა, მაშინ „თქვენი“ გამგის მუდროფ-ბაც დაირღვევა... ამიტომ დარჩეს ისევ გამგის ძილი ძალაში, ხოლო თქვენი ლექსი—სარედაქციო კალათში.

პაშო — რაბის მამაში

„ტარტაროზო

ძამია,

წამოდილდა

შხამია...
ჩამთახხი

მაი — რა!..

რომ გლეგობი

არია...ა და სხვა.

ქვეშ კი ამ „ჩოლოქის სიგრძე“ ლექსს მიწერილი იქვს პაშო-ა.

რედაქციის რეზოლიუცია შედ ასეთია თქვენს პოე-მაზე: „პაშო — სარედაქციო კალათისაკენ!“

ი. ბაშოს

არც ისეა, თქვენ რომ სწერთ:

„შენ ის მოგვეცე (ქადაქელ ქალს ეცხა), რაც გვაკლია—

ქადაქისა ეღვს ქარი,

რომ აენთოს უნფუდილმათ ჩაქინდული ქოხის ხარ“..

თქვენი სატრუიალო პოემიდან კი ისეთი „ცეცხ-ლი“ მოშადროვებებს. რომ ჩვენ საბოთინმაშ შიშმა შეგ-ვიპყრო: ცეცხლი არ მოგვხნოს იმ „ქარს“ და არ დაიწ-ვას შილადა—თქვა..

პარლ — შო — ს

ხილიან საბაშტალოდარნ

ბარბით — ბამოხმთ ქარასა.

ბაბიპირდამბით ვიარსოდს

დღივ ლიბრამტოს წირასა!..

პოგოკიკის.

„ერთხელ მსურდა თავი რომ ჩამომენს... ეს ამბავი თუმცა ბევრს არა სწყენოდა, ვნახე სადაც დაწვრთული „ხელეჩო“, საც სიკვდილი მოუთმენდად მიელოდა“..“

გწერთ:

როგორ ვიჭრობთ? ბრიყვები ზომ არ იყვენ, რომ ვისმე თქვენი განზრახვა ოღონდ მაინც სწყენოდა. თქვენი განზრახვით თავის ჩამოხრობა „ხელეჩოზე“ და ისიც დაწვრთულზე, გარწმუნებთ, იმის შესამოწმებლათ. თუ რამდენად გულწრფელნი იყვენთ თქვენდა მიმართ, ჩვენც ვსცადეთ, „ხელეჩოზე“ თავის ჩამოხრობა, მაგრამ ვერა თუ დანგრეულ „ხელეჩოზე“, ასი პროცენტით უნაკლო, „მრთელ ხელეჩოზეც“, ვერ მოგახებრებთ ამ თერაციის სასურველად დავეირვებებთ. ამის შემდეგ, მთელი თქვე-ნი „პოეტური შემოქმედება“ მივანით მტკნარ ცილის-წამებთ თქვენ ახლა — შეგობრებულ და ამ მიზნით თქვე-ნი პასუხისგებაში მისაცემად გადავიცემა საქმე მილიანად სარედაქციო კალათას.

ბ. მახუნათიელს

მივიღეთ თქვენი შარდა. შევუღლებით კითხვას და სა-ქმე კარგად მიდიოდა, რომ უცბათ ბოლოს არ ჩაეფლა-ვებინა ის. თქვენ რომ სიტყვა გინდოდათ დასასრული-

სათვის, იგი იმ რეცეპტით ვერ ენახეთ. მიგმართეთ გო-გებაშვილის ძეგლ „აღდა - ენას“ (ზოგჯერ ასეთი საბუ-თის მოყვანა არც ახალი მეზარადს აწყენს), სადაც ჩვენ-და უნებლიეთ წვაიწყლით ასეთ ახდახას: „ოთხი ასობი დასწერეთ ხელი ბალახი“—ო ის კი, რომაც მიწრო-ვე-ლი და ნახნვი იფარება გახდაცულზე ხოლო შემდეგ ფერს იცვლის, მავალ ნათიო რამ არის. სიტყველი ზე-რეელის ანგარიზით, ვერ მარტო ცერკვეული არის ათამდე სხვადასხვა ჯგინის, თუცა ზოგ კედელს ათივე ჯგინის მარკველიც რომ შეაყაროთ, მაინც არც ერთი არ შერჩება.

„დავალ — დავღვიპარ“..ს

ყველა „დავალ - დავღვიპარ“ ზომ სიარულს და მით უფრო სწორე სიარულს არ ნიშნავს, თქვენც; აი, გინდით რაღაც მოგვეწერათ საქილაოს ქარხნის შესახებ და ედე-ბით ლაზე - ყორეს:

„რომ დათვრება მაშინ

იტყვის ზომდე ასე,

უნდა დაგხტანეთ მუშა

კვლავ აწ შეათავს“..ო სწერთ.

შე მამაქობნებულო, ვერ მოგვეწერიდ ცხრაას ოთხმოც და ცხრამეტის შესახებ და შენდვდ ვადავტრანთ სიტყვა იმ მეთასეზე. მაგრამ, აღბათ რითამ დავლუპათ. მაგრამ თქვენ კიდევ არაფერი იმენი, ეციკიბოთი ჩვენ: ამ ხელა პოემა ჩავიკითხეთ და შოგ რაიმე ნათელი აზრის ნსა-ხიც კი ვერ აღმოვიჩინეთ. ხოლო ყველაფერი ეს რითმე-ბის მიზეზით მოვივიდა. დაანებთ თავი ამ ოხერ რით-შებს, მოგვეწერეთ უბრალოდ „ქრისტიანულად“ ჩიო-თი თქმაც გინდეთ და მაშინ ნახათ, თუ როგორ „შეხდე-ბით ჩვენ თქვენს ასეთს მომართვას, ახლა რომ გვიპრო-ბით მას, როგორც „ულმართო საზოგადოების“ წევრი.

ღონ — კიხოსტ

თქვენ ათასი თუმანი მისაცემი მარტო იმისა-თვის, ვინც ლ. ფ-ლშვილს აგაზრებ წაიყენას. თუ ესეც თქვენი მორიგი დონკიხოტობა არ არის აიღეთ და მიეცი-თ ასე ფ-შვილს. ამ შემთხვევაში გხაც მოკლე გვეცნებთ. სი მოკლე მარტო ჭკუას კი არ უღდება, გხასაც არ აწენებს.

იქვს თანამდებობიანი კაცე მოარპინიდან

„მცემე, ოღონდ მასწავლე ქი“ ანუ კველი ფილოსოფია ახალი ყოფის სამსახურში

ლონი

— ქია ვაჰსიძე, ქია ვაჰსიძე, რას მერჩით, რა დამიშავებია?
— არა უშავს, ვიცი, უნდა წინ წაწევა გიჩაგრება და აი, მით კველი ფილოსოფოსის მიერ აღიარებულ საშუალებით ცობა დახმარებას გიწევს.